

Noord-Afrika is een moslimgebied waar maar heel weinig christenen wonen. Ze zijn er wel, maar ze hebben het moeilijk. Het aantal gelovigen onder de Berberbevolking neemt toe, al is het gevaarlijk om christen te zijn. Vooral vrouwen hebben het zwaar. Veel gelovige vrouwen mogen thuis geen bijbel hebben. En zelfs al zouden ze dat wel mogen, dan kan bijna de helft van hen niet lezen. Vaak krijgen ze geen toestemming van hun mannen om naar christelijke bijeenkomsten te gaan. Toch willen ze graag groeien in geloof en hebben ze geestelijk voedsel nodig. Hoe bereik je hen? In dit artikel vertelt TWR-coördinator Jacco* over christelijke radiozendingen in deze regio.

Bijbels onderwijs via de radio

Alinda Rutgers
Trans World Radio (TWR)

Christelijke radioprogramma's bieden mogelijkheden. Elke week zendt TWR een half uur lang 'Goed Nieuws' uit. Dit is een programma speciaal voor vrouwen in islamitische landen om hen te bemoedigen en te onderwijzen. Het evangelie wordt uitgelegd, maar er worden ook verschillende onderwerpen behandeld. Hoe ga je bijvoorbeeld om met religieuze feestdagen? Of wat moet je doen als een huwelijk met een man van een ander geloof onvermijdelijk is? Radio maakt het mogelijk om deze vrouwen, die je niet zomaar kunt opzoeken, tóch te bereiken.

Jacco heeft jarenlang als gemeentestichter onder de Berberbevolking in Noord-Afrika gewoond en gewerkt. Hij coördineert nu de productie van programma's in de Berbertalen die TWR uitzendt in dat gebied.

Trans World Radio komt binnen in gesloten landen

Mondelinge bijbel

"Radio komt overal", vertelt hij. "Ook in landen die gesloten zijn voor het evangelie is er voor radio geen grens. Steeds vaker is er in deze landen censuur op websites, maar op radiogolven is geen censuur mogelijk. In het Midden-Oosten is het in verschillende landen verboden om een schotel op je huis te zetten, zodat je geen satelliet-tv met buitenlandse programma's kunt ontvangen. Daarom zijn christelijke radioprogramma's in deze landen zo belangrijk. Vaak is het de enige mogelijkheid om mensen in gesloten landen het evangelie te vertellen en hen bijbels onderwijs te geven. Radio luisteren is ook iets wat mensen in hun eentje kunnen doen, zonder dat anderen het in de gaten hebben."

Sinds januari 2008 zendt TWR een nieuw programma uit, getiteld 'One Story'. Het is een wekelijks programma waarin bijbelverhalen worden verteld. Deze verhalende programma's sluiten aan bij de cultuur van de Berbers. Anders dan de beeldcultuur van het Westen kennen de Berbers een echte verhaalcultuur. Belangrijke gebeurtenissen worden van generatie op generatie doorverteld in verhalen en liederen. Door bijbelverhalen te vertellen, wil TWR een begin maken met een 'mondelinge bijbel' die aan volgende generaties weer doorverteld kan worden.

Jacco: "Het is enorm belangrijk dat we elke dag kunnen uitzenden. Afrikanen willen niet een keer per

week naar de kerk, maar elke dag voedsel.” TWR zendt momenteel elke avond 2 uur Arabische programma’s uit. Daarnaast zijn er acht verschillende programma’s voor Noord-Afrika in vier hoofdtalen van de Berbers. Een groot deel van de bevolking wordt hiermee bereikt in de moedertaal.

Zij spreken de taal het best

TWR werkt altijd samen met mensen uit de eigen bevolking. “We kunnen de goede samenwerking met lokale mensen niet voldoende benadrukken”, vertelt Jacco. “Het zijn hun stemmen die in de programma’s te horen zijn. Zij spreken de taal het best. Voor moslims is het extra belangrijk dat iemand uit hun eigen groep zich tot hen richt en dat de programma’s niet te ‘westers’ zijn. Daar komt bij dat lokale mensen ook beter inzicht hebben in de cultuur. Zij weten hoe ze het evangelie moeten brengen, zodat het in hun cultuur wordt begrepen. Ze zijn heel goed in het illustreren van hun boodschap met voorbeelden die plaatselijk voorkomen. Net zoals Jezus dat in zijn gelijkenissen deed. Dat spreekt de luisteraars aan.” Sommige programma’s roepen veel vragen op. Die worden ook weer door lokale mensen beantwoord. Zij worden vaak een vertrouwenspersoon voor de luisteraar. Zo kunnen er geleidelijk aan kerken worden gesticht of luisteraars komen terecht in bestaande kerken.

“Ons doel is dat er gemeenten gesticht worden en dat kan alleen als we goed samenwerken met de plaatselijke bevolking. Dan kan het evangelie zich ook vermenigvuldigen. Anders blijft het vaak iets ‘westers’, iets op zichzelf. Dit type gemeentegroei is in Algerije al een feit.”

Ontmoeting

Jacco is ervan overtuigd dat de bedieningen van gemeentestichting en radiozendingswerk elkaar goed aanvullen. Een onverwachte ontmoeting met een luisteraar illustreert dat.

“Ik liep in een stadje in het Midden-Atlasgebergte. Ineens klopte iemand op m’n schouder. Ik zag een man van middelbare leeftijd, een boer. ‘Kan ik even met u praten?’, vroeg hij. We zochten een rustig plekje. ‘U hebt mijn broer een keer een bijbel gegeven.’ Ik herinnerde me hem. Hij was ook boer en daarnaast imam van een moskee. Beide broers hadden naar radioprogramma’s van TWR geluisterd. Via die programma’s waren ze met bijbelcursussen over de post begonnen. Geleidelijk aan aanvaardden ze Jezus Christus als hun redder. ‘Vooral mijn broer kreeg veel tegenstand, omdat hij imam was. Maar Gods

liefde was sterker’, vertelt de boer. Beide broers zijn inmiddels gedoopt. Regelmatig komen ze nu samen met een groep Berber-christenen.”

Een poosje geleden hebben Jacco en deze Berberboer samen een tocht door het Atlasgebergte gemaakt. Daar wonen meerdere christenen, maar ze leven vaak heel geïsoleerd. “We hebben een aantal van hen opgezocht. Ze waren ontzettend blij om een meer ervaren christen uit hun eigen bevolking te ontmoeten. Iemand die hen meer kon leren over het geloof.” “Dit verhaal laat zien hoe Berbers tot geloof komen met behulp van radioprogramma’s en hoe ze vervolgens kleine gemeenten vormen. De programma’s helpen hen om te groeien in geloof. Vaak zijn dit de enige middelen die hen helpen om staande te blijven in het geloof.”

Enorm risico

Op de vraag waar voor hem de grootste uitdaging ligt, antwoordt Jacco: “Je woont zelf in een comfortabel land, waar alle vrijheid is. Tegelijkertijd ga je dagelijks, meestal op afstand, met mensen om die in een hele vijandige omgeving wonen. Je vraagt hen een enorm risico te nemen door hun stem te lenen voor een radioprogramma. Het vraagt dus veel fijngevoeligheid om hen zo goed mogelijk, ook in geestelijk opzicht, te begeleiden in hun taak. Om hen te leren goede radioprogramma’s te maken in omstandigheden met veel veiligheidsbeperkingen is een uitdaging voor ons.” TWR werkt ook samen met andere zendingsorganisaties. Zij maken radioprogramma’s in het Engels, die TWR vertaalt en uitzendt.

Ook via internet

Op de radioprogramma’s wordt regelmatig gereageerd. Per dag komen er zo’n vier tot vijf telefoontjes van luisteraars. Als er een nieuw programma start, reageren vaak weer nieuwe mensen. Wanneer het programma een poosje loopt, ontstaat er ook een vaste groep luisteraars die terugbelt. Verder komen er elke maand zo’n zes brieven en tussen de tien en twintig e-mails binnen op het TWR-kantoor of speciaal voor de programmamaker. Er zijn natuurlijk ook duizenden mensen die nooit reageren, maar wel naar de programma’s luisteren.

De radioprogramma’s zijn ook via internet te beluisteren. Dit is heel belangrijk, vooral bij programma’s die bijbels onderwijs geven. Luisteraars kunnen dan op een moment dat hen het best uitkomt een programma nog eens beluisteren.

* *Vanwege veiligheid is dit een fictieve naam.*

www.transworldradio.nl

Vaak is
christelijke
radio het
enige middel
om te
groeien in
geloof

